

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۸۲۲

سپاس

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۸۲۳، «سنبل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «سنبل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «سنبل» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۸۲۳
ریشه	سنبل
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۴۵

فهرست مشتقات

۱. سَنَابِل (۱) ۲. سُنْبَلَات (۲) ۳. سُنْبَلَةٌ (۱) ۴. سُنْبِلَةٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اخر (۲)	۱۰. حصد (۱)	۱۹. سنبلی (۲)	۲۹. قلی (۱)	۳۸. مئی (۲)
۲. اکل (۳)	۱۱. خضر (۲)	۲۰. سنو (۱)	۳۰. قول (۲)	۳۹. نبت (۲)
۳. الله (۶)	۱۲. دئب (۱)	۲۱. شیء (۲)	۳۱. کلل (۲)	۴۰. نفق (۲)
۴. اله (۶)	۱۳. رجع (۱)	۲۲. صدق (۱)	۳۲. کون (۱)	۴۱. وذر (۱)
۵. انس (۱)	۱۴. رئی (۳)	۲۳. ضعف (۲)	۳۳. لعل (۲)	۴۲. وسع (۲)
۶. انن (۱)	۱۵. زرع (۱)	۲۴. عبر (۱)	۳۴. مثل (۴)	۴۳. وله (۶)
۷. ابی (۲)	۱۶. سبع (۹)	۲۵. عجف (۲)	۳۵. ملء (۱)	۴۴. بیس (۲)
۸. بقر (۲)	۱۷. سبل (۹)	۲۶. علم (۳)	۳۶. ملک (۱)	۴۵. یوسف (۱)
۹. حیب (۴)	۱۸. سمن (۲)	۲۷. فتو (۲)	۳۷. مول (۲)	
		۲۸. فقی (۲)		

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۶۱} مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
۲. {البقرة - ۲۶۱} مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
۳. {يوسف - ۴۳} وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنَّ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ
۴. {يوسف - ۴۶} يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ
۵. {يوسف - ۴۷} قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ